

euskara ikasten ari garenon aldizkaria

Mariasun Landa:

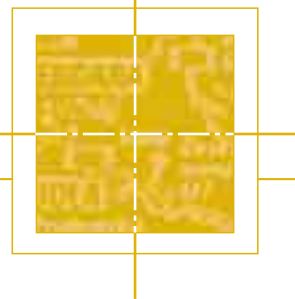
**“Bizitzak pentsatzen ez nuen
bidetik eraman nau,
baina azkenean nahi nuen
lekura ailegatu naiz”**

Gaurgero:
3. maila
egiaztatzeko
deialdia

Gaurgero:
Donostiako
olaturik
handiena

Gaurgero:
Familia enpresak
bultzatzeko katedrea

Sekuentzia
Didaktikoa:
Zer dakizu egiten?

GIPUZKOA

ANDOAIN

ERNAITZA LIBURUDENDA
Zumea, 2
20140 ANDOAIN

BERGARA

ELKAR MEGADENDA BERGARA
Ibargarai, 12
20570 BERGARA
bergara@elkar.com

DONOSTIA

HONTZA LIBURUDENDA
Okendo, 4
20004 DONOSTIA

ELKAR MEGADENDA DONOSTIA

Fermin Calbeton, 21-30
20003 DONOSTIA
fcalbeton@elkar.com

ELKAR MEGADENDA

Bergara, 6
20005 DONOSTIA
bergarakalea@elkar.com

IRUN

ELKAR MEGADENDA IRUN
Colon pasealekua, 8
20300 IRUN
irun@elkar.com

OSKARBI LIBURUDENDA

Colon pasealekua, 11
20302 IRUN

TOLOSA

ELKAR MEGADENDA TOLOSA
Aroztegieta, z/g.
20400 TOLOSA
tolosa@elkar.com

OÑATI

IBARRONDO LIBURUDENDA
Plaza. Fueros, 10
20560 OÑATI

ZARAUTZ

GAROA LIBURUDENDA
Trinidad, 7
20800 ZARAUTZ

BIZKAIA

BARAKALDO

MILOS PALENZUELA
LIBURUDENDA
Uribe Merindadea, 14
48901 BARAKALDO

BASAURI

BIOK LIBURUDENDA
Dr. Garay, 11
48970 BASAURI

BILBO

CASA DEL LIBRO-URQUIJO
Alda. Urquijo, 94
48009 BILBO

CASA DEL LIBRO,

LA LIBRERÍA
Colon de Larreategi, 41
48009 BILBO

MACEDA LIBURUDENDA

Santa Clara, 16
48006 BILBO

HERRIAK LIBURUDENDA

Licenciado Poza, 11
48008 BILBO

VERDES LIBURUDENDA

Correo, 7a
48005 BILBO

ELKAR MEGADENDA BILBO

Iparragirre, 26
48011 BILBO
iparragirre@elkar.com

LIZARDI LIBURUDENDA

Heliodoro de la Torre, 9
48014 BILBO

CAMARA LIBURUDENDA

Euskalduna, 6
48008 BILBO

BINARIO LIBURUDENDA

Iparragirre, 9 bis
48009 BILBO

KUKUMA LIBURUDENDA

Colon de Larreategi, 21
48001 BILBO

KIRIKIÑO LIBURUDENDA

Colon de Larreategi, 11
48001 BILBO

LAUAXETA LIBURUDENDA

Rodriguez Arias, 45
48011 BILBO

DURANGO

HITZ LIBURUDENDA
Artekalea, 14
48200 DURANGO

LEIOA

ARTAZA LIBURUDENDA
E.H.U. Leioako Kanpua
Posta kutxa 56
48940 LEIOA

SANTURTZI

TEMAS LIBURUDENDA
Pagazaurtundua, 3
48980 SANTURTZI

ARABA

GASTEIZ

ELKAR MEGADENDA GASTEIZ
San Prudencio, 7
01005 GASTEIZ
sanprudencio@elkar.com

CASA DEL LIBRO-AXULAR

LIBURUDENDA
Arka, 11
01005 GASTEIZ

STUDY LIBRERÍA

Fueros, 12
01004 GASTEIZ

AYALA LIBURUDENDA

ELKAR MEGADENDA GASTEIZ

Apraiztarrak, 1-Campus
01006 Araba
campus@elkar.com

NAFARROA

ARBIZU

BERIAIN LIBURUDENDA

ETXARRI

KAXETA LIBURUDENDA

IRUÑEA

AUZOLAN LIBURUDENDA
San Gregorio, 3
31001 IRUÑEA

AUZOLAN LIBURUDENDA

(Berria)
Tutera, 16
31003 IRUÑEA

ELKAR MEGADENDA IRUÑEA

A.M. Larraona, z/g.
Golem Eraikina
31008 IRUÑEA
amlarraona@elkar.com

LIBRERÍA EL PARNASILLO

Castillo de Maya, 45
31004 IRUÑEA

IPARRALDEA

BAIONA

ELKAR MEGADENDA BAIONA
Arsenal Plaza
64100 BAIONA
baiona@elkar.com

HABE
Haber Autonomikoa

Erakunde autonomiaduna
Organismo Autónomo del

Helbide honetara bidali behar da:
HABE aldizkaria
Vitoria-Gasteiz kalea, 3
20018 DONOSTIA

HARPIDETZA-ORRIA

Izen-deiturak:.....
 Zein euskaltegitan ari zara ikasten?.....
 Identifikazio Fiskalaren Kodea / Nortasun-agiria: .....
 Helbidea: ..... Telefonoa: .....
 Hertia: ..... Posta-kodea: ..... Lurraldea: .....
 Posta elektronikoa .....
 HABE aldizkaria jaso nahi dut (2008ko harpidetza: 25 € urtean 10 ale). Euskaltegi bateko ikasle bazara, harpidetza 12,50€
 Honela ordainduko dut:
 HABEren izenean luzaturiko txeke bidez
 Transferentzia bidez (kutxa 2101.0381.01.0003069002)
 Kontu korrante bidez: Bankua edo Aurrezki Kutxa: .....
 Sukurtsala: .....K.D.: .....
 Zenbakia: .....

Formulario honetako datuak fitxategi automatizatu batean bilduko dira, HABE aldizkaria jasotzeko eskabideak kudeatu ahal izateko. Fitxategi datuetara sartzeko, datuok aldatu eta deuseztatzeko eskubidea erabili nahi izanez gero, HABEra jo dezakezue: Vitoria-Gasteiz kalea, 3-6. 20018 Donostia.

Testua: Aitzol Uriarte

Familia enpresak bultzatzeko katedrea sortu dau EHUK

③ Lurraldeari lotuago dagozan enpresa honeen jarraipena bermatu gura dau, **oinordekotzaren** momentuan desagertzeko dauken joerea murrizteagaz batera.

Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Bizkaiko Foru Aldundiaren arteko lankidetzaren hitzarmenaren ondorioz, Familia Enpresaren katedrea sortu barri da. Arturo Rodríguez, Finantza Ekonomia eta Kontabilitateko Katedradunaren zuzendaritzapean. Blanca Arosa, Amaia Maseda, María Saiz eta Txomin Iturralde irakasleek osatzen dabe ekimen honetan buru belarri sartuta dagoan taldea. Katedrea otsailean martxan jarri ostean, era honetako enpresen jarraipena **bermatu** gura dabe, lurraldeari lotuago dagozan enpresak diralako, aberastasuna berton sortu eta modu zabalagoan banatuz.

Familia mailako enpresek pisu nabarmena dauke ekonomiaren baitan. Itxura baten, eta gaia eza-gutu ezean, hasieran pentsatu leitekena baino askoz haundiagoa. Garrantzia hori erakusteko, datuoi erreparatzea baino ez dago: **enpresen %80 familia mailakoak dira, Barne Produktu Gordiaren %70 suposatzen dabe eta enpleguaren %75.**

Espainiako Estatuan badagoz martxan era honetako beste hogeitik gora katedra, Arturo Rodríguez azaltzen dauanez, "hemen Bizkaiko Foru Aldundia izan zan Unibertsitatera zuzendu zana katedra hau bultzatu eta osorik finantzatzeko". Hiru lan **esparru** nagusi daukoz katedreak. Batetik, *Familia Enpresaren Zuzendaritza eta Kudeaketa* deritzon irakasgaia dago, EHUKo Bilboko Sarrikoko Fakultatean, otsailetik aurrera martxan. Bestetik, familia-enpresa txiki eta **ertainekaz** egingo daben **beharra** dago, "eurekaz hartu-emonean jarri gura dogu eta euren beharrak aztertu gura doguz, ondoen egokitzen jaken formazioa eskeintzeko". Hirugarren atal batek inbestigazioa landuko dau, Bizkaian familia mailako enpresearen egoera zein dan identifikatzeko, edo holako enpresetan izaten diran zuzendaritza eta kudeaketa arazoak aztertzeko.

Ezkerretik eskuinera: Arturo Rodríguez, Txomin Iturralde, Amaia Maseda, María Saiz eta Blanca Arosa. (Argazkia: Aitzol Uriarte)

"Ugazaben seme-alabak beharren hasten diranean zaila egiten jake ikastea, gogorregi edo gozoegi tratatzeko arriskua dagoelako, horregaitik sarritan familia mailako enpresek seme-alabak trukutzen dabez".

“Familia positiboa da enpresarentzat, baina era berean zailtasuna be bada, arazoak esparru batetik bestera eroaten diralako”

Lurraldearekiko loturea

Familia mailako enpresek lurraldearekiko dauken loturea azpimarratzen dau irakasle taldeak, “nire ustez hori da Aldundiak enpresa honeek lagundu gura izateko arrazoa”, nabarmen-tzen dau Rodríguezek, “lurraldeagazko loturea dala eta, aberastasuna eta enplegua bultzatzen dira holako enpresei jarraipena emon ezkerro”.

Enpresa txikien inguruko informazioan **hutsunea** nabaritzen dabe, batik bat hamar **beharginetik** beherako enpresen kasuan. Zulo hori betetzeko, inkestea egingo dabe, eurei buruzko informaziorik ez dagoen enpresa horreetara zuzenduz. Enpresa txiki horreen arazoak ezagututa, konpontzen lagunduko dabela uste dabe, etorkizunean jarraipena euki ahal izan daien.

Horregaz guztiagaz batera difusino lana egingo dabe, jardunaldiak antolatuz eta behar izanez gero, enpresa konkretuek behar konkretua egiteko. Euren web gunean (www.ehu.es/catedraefamiliar) foro bat sortuko dabe horretarako, familia enpresei euren esperientziak trukatu ahal izateko aukerea emonez.

Familia enpresearen izakerea

Ez dago kontsentsu zabalik familia enpresea zer dan zehazterakoan. Baina badagoz hiru kriterio nagusi: familia batek edo gehiagok enpresearen jabetzea eta kontrola eukitea; enpresearen **kudeaketan** familiak parte hartze zuzena eukitea; eta bigarren **belaunaldiek** enpreseari jarraipena emotea. Hirugarren puntu hau da enpreseari familia izaerea emoten deutsona. Norbanako batek sorturiko enpresea ez da oraindino familia mailakoa, baina izan leiteke, bere ondorengoek jarraipena emoten badautsie.

Ondorengo belaunaldi horreen formazioan behar egiteko asmoa dauko katedreak. Izan be, kasu asko eta askotan enpresea sortzen dauan pertsonak erretiroa hartzen dauanean enpresea desagertu egiten da, edo saldu egiten dabe. **Oinordekoei** pasatzeko garaian desagertzeko joerea da eta, hain zuzen, familia enpresen ezaugarri nagusietariko bat.

Unibertsitatea ezeze, erakunde gehiago be badagoz familia enpresearen inguruan behar egiten: Merkataritza Ganbarea, Bizkaiko Enpresarien Elkarte, Aldundia edo familia enpresak biltzen dauazan erakundea bera. Amaia Masedak dinoanez, katedrearen helburua erreferentea izatea da, esparru honetan eginiko ahalegin dispertsoak alkartu eta indarrak batzea. ■

BEHAR.- Lana. *Trabajo*. Travail.
BEHARGIN.- .....
BELAUNALDI.- *Generación*. Génération.
BERMATU.- *Garantizar*. Garantir.
ERTAIN.- *Mediano/a*. Moyen/enne.
ESPARRU.- *Campo*. Domaine.
HUTSUNE.- *Vacío*. Manque, carence.
KUDEAKETA.- *Gestión*. Gestion.
OINORDEKO.- .....
OINORDEKOTZA.- *Primogenitura*. Primogéniture.

EHUNEKOAK

Beste kolore batez adieraz dugun esaldiari erreparatu:

(...) enpresen %80 familia mailakoak dira, Barne Produktu Gordinaren %70 suposatzen dabe eta enpleguaren %75.

Adibidea ikusita, zein da, zure ustez, arau egokia?

- a.- Artikulurik gabe deklinatu behar dira ehunekoak
- b.- Artikuluarekin deklinatu behar dira ehunekoak

3

Konturatuko zarenez, gure hiztegian bi hitz utzi ditugu itzuli gabe: **BEHARGIN** eta **OINORDEKO**, hain zuzen. Idatziko al dituzu zuk gaztelaniazko eta frantsezko adierak horretarako utzi ditugun hutsuneetan?